

**හික්කඩුව නගර සභාව**  
**ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය**

---

**1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන**

---

**1.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම**

---

2017 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 මාර්තු 26 දින විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, එම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව 2018 අගෝස්තු 31 දින සභාපතිවරයාට යවා ඇත.

**1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය**

---

මෙම වාර්තාවේ 1.3 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට හික්කඩුව නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

**1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම**

---

**1.3.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු**

---

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) උපමාන පාදක සංවර්ධන ප්‍රදාන යටතේ හික්කඩුව සතිපොල සංවර්ධනය කිරීම සහ වලමුල්ල ආදාහනාගාරයට ජෙනරේටරයක් මිලදී ගැනීම සඳහා ලැබිය යුතු ප්‍රාග්ධන ආධාර රු.2,100,000 ක් ලැබිය යුතු ප්‍රාග්ධන ආධාර ලෙස ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඩෙංගු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු රු.62,850 ක් ඩෙංගු වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ගිණුමට හර කොට අධිකතා හා ඌණතා ගිණුමට බැර කර තිබුණි.
- (ඇ) හිඟහිටි එක්වත් ගාස්තු රු.570,127 ක් පොදු තැන්පත් ගිණුම බැර කරනු වෙනුවට අධිකතා හා ඌණතා ගිණුමට බැර කර තිබුණි.

**1.3.2 නොසැසඳුණු ගිණුම්**

---

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන එකතුව රු.179,278,946 ක් වූ ගිණුම් විෂයයන් 10 කට අදාළ ශේෂයන් සහ ඒවාට අදාළ ලේඛනවල දැක්වෙන ශේෂයන් අතර අසමානතා වල එකතුව රු.37,436,769 ක් විය.

**1.3.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්**

---

**(අ) ලැබිය යුතු ගිණුම්**

---

2014 වර්ෂයේ නාරිගම පහත මාර්ගයේ පාලම ඉදිකිරීමේ කර්මාන්තය වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු රු.156,657 ක් අය කරගෙන නොතිබුණි.

**(ආ) ගෙවිය යුතු ගිණුම්**

- (i) 2004 වර්ෂයේ දේශීය ණය සංවර්ධන අරමුදලින් සභාවේ කාණු පද්ධතිය ඉදිකිරීම සඳහා ලබාගත් රු.15,076,729 ක ණය මුදල ගෙවීමට විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර නොතිබුණි.
- (ii) 2008 වර්ෂයේ සිට 2015 වර්ෂය දක්වා සභාවේ කර්මාන්ත 03 ක් වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු රු.941,801 ක් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

**1.3.4 විගණනය සඳහා අවශ්‍ය ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම**

**තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොකිරීම**

අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා එකතුව රු.110,983,104 ක් වූ ගිණුම් විෂයයන් 05 ක් විගණනයේ දී සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.

**1.3.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම**

නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	වටිනාකම	අනුකූල නොවීම්
-----	රු.	-----
<b>(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය</b>		
(i) මුදල් රෙගුලාසි 101 සිට මු.රෙ.110 දක්වා	-	නැතිවීම්, හානිවීම් පිළිබඳ අදාළ වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබූ අතර, හානි පිළිබඳ ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.
(ii) මුදල් රෙගුලාසි 570 හා 571 (1)(2)	1,680,421	වර්ෂ 02 ක කාලයක් ඉක්ම වූ තැන්පතු වර්ග 10 ක ශේෂ හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
<b>(ආ) 2015 ජූලි 10 දින නිකුත් කරන ලද PED/A රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛ අංක 02/2015</b>	-	ප්‍රයෝජනයට නොගෙන විනාශ වෙමින් පවතින පැරණි වාහන 05 ක් අපහරණය කිරීමට වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර නොතිබුණි.

(ඇ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති  
අංක 1A1/2002/02 දරන  
හාණ්ඩාගාර ලේකම් වක්‍රලේඛ

-

සභාව සතුව පැවැති  
පරිගණක, උපාංග හා මෘදුකාංග  
සම්බන්ධයෙන් ස්ථාවර වත්කම්  
ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.

**2. මූල්‍ය සමාලෝචනය**

**2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල**

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.25,752,199 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.24,438,894 ක් විය.

**2.2 ආදායම් පරිපාලනය**

**2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්**

සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඉදිරිපත් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2017				2016			
	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
වරිපනම් හා බදු කුලී බලපත්‍ර ගාස්තු	21,878,000	17,887,864	16,461,516	26,357,008	21,778,000	17,842,076	15,509,904	24,235,904
	8,220,000	2,940,230	2,906,555	4,672,045	8,760,000	3,158,570	3,029,500	4,646,770
	1,836,000	598,505	654,365	376,520	2,336,000	167,800	194,125	540,074
	<u>31,934,000</u>	<u>21,426,599</u>	<u>20,022,436</u>	<u>31,405,573</u>	<u>32,874,000</u>	<u>21,168,446</u>	<u>18,733,529</u>	<u>29,422,748</u>

**2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය**

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම රු.31,934,000 ක් ද, බිල් කළ ආදායම රු.21,426,599 ක් ද විය. රු.29,422,748 ක් වූ ආරම්භක හිඟය සමඟ අයවිය යුතු මුළු මුදල රු.50,849,347 ක් වුවද, වර්ෂය තුළ රැස්කළ මුළු ආදායම රු.20,022,436 ක් වීමෙන් වර්ෂය අවසානයට මුළු හිඟය රු.31,405,573 ක් විය.

**2.2.3 වරිපනම්**

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම රු.21,878,000 ක් වූ අතර, බිල් කළ ආදායම රු.17,887,864 ක් විය. ඒ අනුව ඇස්තමේන්තුගත ආදායමින් සියයට 82 ක් බිල්කර තිබුණි. රැස් කළයුතු ආදායමින් රැස් කළ ආදායම රු.16,461,516 ක් වූ අතර, එය සියයට 39 ක් විය. මේ නිසා වර්ෂය අවසානයට වූ හිඟ ශේෂය රු.26,357,008 ක් වූ අතර, හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා නගර සභා පනතේ 255 අධිකාරයේ 170(2) වගන්තිය පරිදි විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම කෙරෙහි සභාවේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.

**2.2.4 බදු කුලී**

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම රු.8,220,000 ක් වූ අතර, බිල් කළ ආදායම රු.2,940,230 ක් විය. ඒ අනුව ඇස්තමේන්තුගත ආදායමින් සියයට 36 ක් පමණක් බිල්කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ රැස් කළයුතු ආදායමෙන් රැස් කළ ආදායම සියයට 38 ක් විය. වර්ෂය අවසානයට හිඟ ශේෂය රු.4,672,045 ක් වූ අතර, හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා නගර සභා ආඥා 255 අධිකාරයේ 170(2) වගන්තිය පරිදි විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම කෙරෙහි නගර සභාවේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.

**2.2.5 බලපත්‍ර ගාස්තු**

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම රු.1,836,000 ක් වූ අතර, බිල් කළ ආදායම රු.598,505 ක් විය. වර්ෂයේ රැස් කළයුතු ආදායමින් රැස් කළ ආදායම රු.654,365 ක් වූ අතර, එය සියයට 53 ක් විය.

**2.2.6 උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු**

පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් හා අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුද්දර ගාස්තු රු.48,525,761 ක් හා උසාවි දඩ රු.3,149,383 ක් ලැබිය යුතුව තිබුණි.

**3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය**

**3.1 කාර්යසාධනය**

නගර සභා ආඥා පනතේ 4 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම ජනතාවගේ සුඛ විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳ අනාවරණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

**(අ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම**

පනවා තිබූ අතුරු ව්‍යවස්ථා අනුව සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් 29 ක් වෙනුවෙන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

**(ආ) අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ලබා නොගැනීම**

2004 වර්ෂයේ හික්කඩුව නගරයේ වැසි ජලය බැස යාම සඳහා නාගරික සංවර්ධන සහ අඩු ආදායම් නිවාස ව්‍යාපෘති ණය යටතේ කාණු පද්ධතියක් සකස් කිරීම සඳහා රු.16,540,616 ක් සියයට 8% ක පොලී ප්‍රතිශතයක් මත ලබාගෙන තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානය වනවිට රු.15,076,726 ක ණය ශේෂයක් ගෙවිය යුතුව පැවතුණ ද, යටෝක්ත කාණු පද්ධතිය ඉදිකළ බවට කිසිදු සාක්ෂියක් නොතිබුණි.

**(ඇ) කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීමේ ප්‍රමාදයන්**

2017 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම යටතේ ආදාහනාගාරය සඳහා ජෙනරේටරයක් මිලදී ගැනීමට රු.1,300,000 ක් වෙන්කර තිබුණ ද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වනවිටත් ජෙනරේටරයක් මිලදී ගෙන නොතිබුණි.

**(ඇ) සණ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය**

පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ පළාත් පාලන වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව 2017 අප්‍රේල් 20 දිනැති අංක 2015/53 දරන ගැසට් නිවේදනය මඟින් මහජන ආරක්ෂක පනතේ 42 වන අධිකාරය යටතේ කැලී කසළ සම්බන්ධ සියළුම ක්‍රියාවලීන් මෙන්ම විකිණීම ද යම් පළාත් පාලන ආයතනයක් ඉටු කරනු ලබන අත්‍යාවශ්‍ය කටයුත්තක් බවට පත්කර ඇත්ත්, සභා බලප්‍රදේශයේ රැස්වන කසළ මොන්රෝවියා වත්ත කසළ අංගනයට බැහැර කිරීම හැර මේ සම්බන්ධව වෙනත් කිසිදු සැලැස්මක් සහ වැඩපිළිවෙලක් සභාව සතුව නොතිබුණි.

**(ඉ) තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක**

තිරසර සංවර්ධනය සඳහා වන 2030 න්‍යාය පත්‍රයේ, තිරසර සංවර්ධන අරමුණු සහ ඉලක්ක සඳහා වන ගෝලීය දර්ශක තුළින් සභා බලප්‍රදේශයේ මහජනතාවගේ ජීවන තත්වය සහ සෞඛ්‍ය නැංවීම සඳහා වන දිගුකාලීන සැලසුම් සභාව විසින් සකස් කර නොතිබුණි.

**3.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය**

**(අ) සේවක පුරප්පාඩු හා අතිරික්ත**

සේවක සංඛ්‍යා සැලැස්මේ අනුමත ප්‍රාථමික තනතුරු 08 ක අතිරික්තයක් හා ද්විතීයික මට්ටමේ තනතුරු 07 ක පුරප්පාඩු පැවැති නමුත්, අතිරික්ත තනතුරු විධිමත් කර ගැනීමට හෝ පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

**(ආ) සේවක ණය**

තාවකාලික පදනම මත බඳවාගත්, සේවයෙන් විශ්‍රාම ගිය, මිය ගිය හා සේවය හැර ගිය සේවකයින් 15 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.93,200 ක් 2008 වර්ෂයේ සිට අයකර ගතයුතුව තිබුණි.

**3.3 වත්කම් කළමනාකරණය**

**3.3.1 වාහන උපයෝජනය**

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සභාව සතුව වාහන 30 න් වාහන 06 ක් භාවිතයට ගත නොහැකි මට්ටමේ පැවතිය ද, අපහරණය සඳහා කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) සභාවේ වාහන 03 ක් අළුත්වැඩියාව සඳහා වාහන අංගනයට යොමුකර වර්ෂ 1 1/2 කට ආසන්න කාලයක් ගත වී තිබුණි. අළුත්වැඩියාව සඳහා ගලවා තිබූ මෙම වාහන සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වනවිටත් අළුත්වැඩියා කටයුතු නිමකර නොතිබුණු අතර, ඒ පිළිබඳව සභාවේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.

(ඇ) සභාව සතුව අත් ට්‍රැක්ටරයක්, මහ ට්‍රැක්ටරයක් සහ ජල බවුසරයක් වසර 02 කට වැඩි කාලයක් අළුත්වැඩියාව සඳහා යොමුකර වාහන අංගනයේ නවතා තිබුණු අතර, අළුත්වැඩියාවන් සිදුකර නොතිබුණි.

**3.3.2 නිෂ්ක්‍රීය සහ උන උපයෝජිත වත්කම්**

සභාව සතු රු.11,637,149 ක් වටිනා වාහන 03 ක් හා වටිනාකම ගණනය කර නොතිබුණු යුධයන්ගේ කම්පණ රෝලක් හා නිකොලියා මාර්ග තලනය කිසිදු භාවිතයකින් තොරව වාහන අංගනයේ නවතා තිබුණි.

**4. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය**

**4.1 අයවැය පාලනය**

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ අයවැයගත හා තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් අතර පහත විස්තර දැක්වෙන පරිදි සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන්, අයවැය ලේඛනය ඵලදායී මූල්‍ය කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) වියදම් විෂයයන් 05 ක එකතුව රු.13,403,005 ක් වූ ඉතිරිවීම් දක්නට ලැබුණු අතර, වියදම් විෂයයන් 03 ක අහිතකර විචලනයන්ගේ එකතුව රු.5,463,001 ක් විය.
- (ආ) ආදායම් විෂයයන් 06 ක ළඟාකර නොගත් ඉලක්කගත ආදායමේ එකතුව රු.202,416,060 ක් විය.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රාග්ධන වැය රු.220,606,000 ක් වූ අතර, තථ්‍ය ප්‍රාග්ධන වැය රු.11,378,675 ක් විය. මේ අනුව ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රතිපාදනය සියයට 95 ක් උපයෝජනය කර නොතිබුණි.

**4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය**

සභාව සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරියෙක් පත්කර තිබුණ ද, ප්‍රමාණවත් අභ්‍යන්තර විගණනයක් සිදුකර නොතිබුණි.

**4.3 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු**

2009 ජුනි 09 දිනැති අංක DMA/2009(i) දරන චක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදීත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

**5. පද්ධති හා පාලන**

විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු වරින් වර සභාවේ අවධානයට යොමුකර ඇති අතර, පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

පද්ධතිය -----	අඩුපාඩුව -----
(අ) ගිණුම්කරණය	(i) උපලේඛන ඉදිරිපත් නොකිරීම. (ii) ඉදිරියට එන ගිණුම් ශේෂ නිරවුල් නොකිරීම. (iii) ස්ථාවර වත්කම් ලේඛන ගතකර නොතිබීම.

- |                           |      |   |
|---------------------------|------|---|
| (ආ) වාහන පාලනය            | (i)  | නිෂ්ක්‍රීය වාහන සම්බන්ධයෙන් කටයුතු නොකිරීම.                                 |
| (ඇ) අයවැය පාලනය           | (i)  | ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම.  |
|                           | (ii) | ආදායම් විෂයයන්වල අහිතකර විචලනයන් පැවතීම.                                    |
| (ඈ) ලේඛන නඩත්තු කිරීම     |      | ලේඛන නඩත්තු නොකිරීම.  |
| (ඉ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය | (i)  | පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර නොගැනීම.  |
|                           | (ii) | ණය ශේෂ අයකර නොගැනීම.  |
| (ඊ) ආදායම් රැස්කිරීම      | (i)  | හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබීම. |
|                           | (ii) | හිඟහිටි එක්වත් මුදල් අයකර නොතිබීම.  |